

مُصَاتِقٌ

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته‌ای رساله‌در

محل اداره :

درسمادنده باب عالی جاده‌سندھ

اداره مخصوصه

اظہار :

مسئولان و موافق آثار جدیدہ مع المذنبہ قبول اولتور
درج ابتدائی آثار احادہ اولتور

مؤسسی : ابوالملا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنہ لکھی	التی آئی	درسمادندہ
۶۵	۳۵	ولایاتدہ
۸۰	۴۰	مملک اجنبیہ
۸۰	۴۰	

درسمادندہ نسخہ بی . ۵۰ پارہ در

تاریخ تاسیسی :
۱۱ محرم ۳۲۴

قبیلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسہ سنوی
۲۰ فروش فضلہ آلنیر

عدد : ۲۶

۲۷ محرم ۳۲۷ پنجشنبہ ۵ شباط ۳۲۴

برنجی سنہ

اسلامیتک بخش ایتدیکی حریت عامہ

حریت شرعیہ ک ممنوعیتدن بری ده آسایش عمومی واستراحت اهالی صفوتنه کدورت ایراث ایدہ جک کلات تفوہیدر . نہ مقصدلہ اولورسہ اولسون بویولده حرکات ونشریاتک ہیج بر درلوسنہ کیسہ مآذون دکلدرد .

جناب حقک عبادینہ عنایت واحسان بیورمش اولدینی امنیت وآزادکی اخلاہ یلتنک بادی لغنت اوله جق بویوک جنایتدر .
« الفتة نائمة لعن الله من ايقظها » حدیث شریفی زبازد نامدره .
خطبای فتنہ انکیز انک کرتار اوله جقلری عذابک اشد عذاب اوله جنی ده دیگر احادیث ایله اعلان بیورلمشدر .

بناء علیہ شرع شریفه مغایر بر حال وحرکت مشاهدہ سیلہ متأثر اولان ذوات اگر نصرت دین وارشد مسلمین ایچون اورتیه قونہ جق سوزلرک منبج فساد اوله بیله جکی ، اوحالت منکره دن دها وخیم حالانک ظہورینہ میدان ویرہ جکی مظنون اولورسہ تاثرات واقعه یه قانلیوب ، وقت مناسبہ انتظاراً التزام سکوت ایتلمری تعین ایدر . وقت مناسب جلونده فوت فرصت ایتیمه رک ایضاحات واقعات ایله ایفای وظیفه یه چالیشیرلر . چونکه بیان حقه قدرتی اولانلرک سکوتی حرامدر .

بر حدیث شریفه « الساکت عن الحق شیطان اخرس » بیورلمشدر .
« لکل مقام مقال ولکل مجال رجال » دستورینک برده ذیلی واردر ،
اوده « وما کلن ما یعلم یقال » جمله سیدر . یعنی هر مقامک مقالی ، هر میدانک

رجالی اولدینی کی هر بیلین حقیقتک ده افاده اولنه جق برزمانی واردر . عاقل انسان دائماً مبصرانه داورانیرہ قصر انشا ایتک ایچون مصر ییقمماغه قالقانلره تقلید ایتمز .

حریت ، اشخاصه دکل ، احواله نظراً تطبیق اولنق لازمدر . بناء علیہ دائره ادب خارجه چیقماذجه هرکس حقوق طبیعیہ سیله استفاده باینده حررد . فقط او دائره دن خروج ایدہ جک اولورسہ حریتی منسب اولور . محافظه آداب قانونیه محکوم قلنیر .

ناصل که منکرادن نهی اهم وظائفدن اولدینی حالده - آنفاً بیان وایضاح اولدینی اوزره - فساد وفتنه یه بادی اوله جنی لمحرظ اولونجه ناهی عن المنکرده حریتی سوء استعمال ایتمش اولور ، جزای اییه دوچار قلنیر .

اربابی عنندنه مسلم اولدینی وجهله شریعت احمدیه هر درلو مفسدہ یی دفع وابطال اوزرینہ مؤسس اواسیلہ برابر لدی الايجاب اھون شرین واخف ضررینی اختیار ایله ، مفاسدی بقدر الامکان تقلیل ایله اکتفایی ترجیح ایدیورکه عین حکمتدر .

« فان لم یصبرها وابل فطل » نظم شریفی ده بزوی بوقاعده حکیمانیه ارشاد ایتکده در .

حریت شرعیہ دائماً حق واعتدال محوری اوزرنده دوران ایتکده اولوب افراطپرستلکه قابل توفیق دکلدرد .

(الحق یملو ولا یعلی علیہ) حکم قطعینسی جازم اولان ارباب بصیرت دائماً متانتلرینی محافظه ایله برابر تدبیر معقولدن ایرماز واحتیاطی

الذین بر اقرار لر. بویک انقلاب انساننده طبیعی الوقوع اولان احوال غیر مطرده اعظام اولونیمه رق سکونت نامه ایله تاقی اولغالی، همچان عمومی به قابلمایدر. اساسسز و مناسبتسز اولان شیلر هیچ بر وقت پایدار اوله مازلر. افکار عامه کسب اعتدال ایستدجکه برر برر زائل اولوب کیدر لر. (وماذک علی الله بعزیز)

لاحقه

مجهوت عنه اولان معناجه، منهای متعارفجه «حریت» تعیری صدر اسلامده متداول دکدر دیور لر. وارسون اولماسون هر حالده معنای دلاراسی کرک افعال و اقوالده، کرک غرام صدور رجالده صورت قطعیده تقرر ایتمش، مرعیتنده ذره قدر اشتباهه میدان بر اقله مشدر. هیچ بر شرعت الهیه بونک خارجنده تأسیس احکام ایتمش هیچ بر پیغمبر و یا خلیفه باخلق بومعنای مشروعدن، بودستور قطعیدن آیرلماش در.

قرآن کریم ایله سنت نبویه نیک کافه مقرراتی، شرایع شایویه نیک بوتون تبلیغاتی، قوانین معتدله ام و قواعد فلاسفه عالم هپ بواساس اقوم اوزرینه بنا قلمش، بونقطه اطرافنده دوران اید. کلمش اولدینی قابل تشکیک اولیان حقائق نابتنددر.

قشر منزله سنده اولان الفاظ و مبانی به ذاتاً نظر یوقدر. نزد اولی الالباده نظر و اعتبار مقاصد و معانی به منحصر در.

امام مالک حضرتلری [۱] ده بز الفاظله دکل! بلکه معانی به رعایتله مأمور و مکلفز بیور مشردر.

معنای فضا ایز حریتک قطعیت ثبوتنه اذ واضح برهان استعینباه «ان الله یا امرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها و اذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل» نظم جلیلیدر. زیرا بونص عالی مؤداسی بولسان تأدیة امانت و اجرای معدلت و جوبنک تلخیص اجمالیسی هر شیشی محل لایقته وضع و اقامانک فرضیتندن عبارتدر.

عمومی و خصوصی، دینی و دنیوی هر قول و عمل، فعل و ترک اهلندن صادر و محلنه، موضوع اولمق ایسه ثبوت حریتله قائم، آنک تحقیقوله دائم اوله بیله جکی امر آشکاردر. بوحالده شرع و قانونه مقایر اولیان، حقوق عامه بی اخلال ایتدن افعالندن برینه تشبث ایدن و اولیه بر سوز سوبله ن کیسه بی منع و زجره هیچ بر فردک صلاحیتی اولیه جنفی شبهه کوتورمز. چونکه بومنع و مداخله اهل امانتی

[۱] مؤلف اصل مالکی المذهب اولغله امام مشارالیه حضرتلرینک قولیه استنباط ایتمشردر. مذهب حنفیه ده اعتبار الفاظ و مبانی به اولیوب معانی و مقاصده اولدینی معلومدر.

امانتندن، صاحب حق حقینه محروم ایتدکرکه نص مبین حکمنجه حرام قطعیدر.

بو حکمی شرع و قانونه عدم مخالفتله تقیید ایدیوروز. زیرا تشبث اولونان فمک، صرف اولنه حق کلامک امانت و حق اولسی بوکا متوقفدر. عکسی تقدیرده خیانت و تجاوز قبیلندن اولور.

«و اذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل» قول کریمنده حکم بالعدلی تأدیة امانات اوزرینه عطف بیورمق ده استدلالمزی مؤید در. چونکه حکم بالعدل متنازعین ایچندن صاحب حق و امانت اولان طرفی تعیین دیمکدر. بوحالده رسمی و یا غیر رسمی اولسون حاکم عادل حق صاحبنه امانتی ایصاله و ساطت، حریتی محافظه خصوصنده نصرت ایتمش اولور.

[آیات قرآنیه دائماً بویله، بعضاً صراحت، بعضاً اشارت و یادالک طریقوله یکدیگرینی تأیید و تفسیر ایتدکرده در. بو آیت کریمه نیک تمام تفسیر و ایضاحی کچن نسخهلر مزک «مواعظ» قسمنده مندرجدر].

الحاصل یوقاریدن بری ایضاح ماهیتی و بیان خصائصی ایله اشتغال ایتدیکمز حریت وصف دلپذیری امر مشروع دکدر، دنیلسه خطای عظیم ارتکاب ایدلمش اولور. چونکه شرعاً ثبوتنده شک یوقدر.

قبل الاسلام شایع اولان امثال صریدن اولمق اوزره «لاحر بوادی عوف» ترکیبی ده زبازرد بلغادر. معناسی:

عوف بن محام شیبانی نام متغلبک کمال تجبر و تحکمنه مبنی و ایدیسنده، زیر استیلاسنده بولونان اما کننده بر شخص حر بولونماز. بوتون اهالی اونک النده اسیردر. دور. جاهلیتده امرای عرب علی الاکثر بویله جباره ایدی. دین مبین اسلام اشراق و احاطة آفاق ایتدجکه حریت انسانیه محقق ایتدی.

مناسرتلی اسماعیل حق

نحائب قرآنیه

سوره امری: آیت - ۸۵

«ویسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی وما اویتیم من العلم الا قلیلاً»

[حییم] سکا روحندن سؤال ایدیور لر [بدن انسانی نیک مدبری و حیات انسانک مبدای اولان روحک حقیقی ندر دیه صور بیور لر. بر روایت کوره یهود قریشیه دیدیلرکه سر حضرت محمده اصحاب کهدن